

2017. gada 20. augustā

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam
Amatu iela 4, Rīga, LV-1050

**Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums
par plānoto invazīvo augu sugu ierobežošanu Buļļu salā
projekta „Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”” ietvaros**

(saskaņā ar 30.09.2010. Ministru kabineta noteikumiem Nr.925)

Atzinums attiecas uz zālāju un kāpu biotopu grupu un vaskulārajiem augiem.

Plānotā darbība

Biotopu izvērtējums veikts saistībā ar LIFE programmas projekta „LIFE CoHaBit – Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”” (projekta Nr. LIFE15 NAT/LV/000900) ietvaros paredzētajām aktivitātēm invazīvo augu sugu ierobežošanā (aktivitāte C1). Plānoto darbību iecerēts veikt Vakarbuļļos Lielupes krastā, Rītabuļļu piekrastē un Daugavgrīvā (1., 2., 3. un 4. pielikums). Apsaimniekojamās teritorijas ir Rīgas pašvaldības īpašumā esoša zeme (zemes vienības KK 01001090110; 01001090029; 01001032060) un to apsaimnieko Rīgas domes Mājokļu un vides departaments. Darbus plānots veikt 10 ha platībā.

Atzinuma sniegšanas mērķis ir plānotās darbības (invazīvo augu sugu ierobežošanas) izvērtējums, nosakot piemērotākās apsaimniekošanas metodes un iespējamās ietekmes uz zālāju un kāpu biotopiem Vakarbuļļos, Rītabuļļos un Daugavgrīvā, kā arī uz piegulošo teritoriju dabas vērtībām.

Teritorijas apsekošanas metodes

Izvērtējamās teritorijas dabā apsekotas 2017. gada 23. maijā, 2. jūnijā un 8. augustā, izstaigājot Lielupes krastu, jūras piekrasti Rītabuļļos un Daugavgrīvas ziemeļaustrumu daļu (aplūkojamo poligonu centra koordinātas LKS-92 sistēmā: teritorijai Nr.1: 496135, 317414; teritorijai Nr.2: 498773, 320352; teritorijai Nr.3: 501509, 322045). Apsekojuma laikā raksturota plānotās darbības vieta un piegulošās teritorijas. Meteoroloģiskie apstākļi bija šādi: visās apsekojama dienās bija saulains, bez nokrišņiem, redzamība laba. Lielupes krastā raksturota ar invazīvajiem krūmiem aizaugošā zālāja, bērzu audzes un pelēko kāpu teritorija. Rītabuļļos apsekotas atklātās kāpas, ietverot embrionālās kāpas, priekškāpas un pelēkās kāpas. Daugavgrīvā izstaigāta teritorija, sākot no dabas parka austrumu robežas līdz niedru audzēm (4. pielikums). Sākotnēji teritorija rekonoscēta un turpmākajos apsekojumos izvērtēta izvēlēto vietu piemērotība apsaimniekošanas metožu pielietošanai. Raksturota augāja struktūra un sugu sastāvs, atzīmētas konstatētās retās un/vai īpaši aizsargājamās augu sugas, nozīmīgākie vides faktori un antropogēnā ietekme. Situācija dokumentēta, biotopus fotografējot. Kopējais apsekošanas ilgums ir bijis 9 stundas.

Biotopi raksturoti pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Latvijas biotopi 2001) un aizsargājamo biotopu noteikšanas rokasgrāmatas (Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā 2013, Rūsiņa 2013a, 2013b), vaskulāro augu taksonu nosaukumi rakstfīti pēc Latvijas

augu enciklopēdijas (Priedītis 2014), biotopu atjaunošanas metodes raksturotas pēc zālāju un kāpu biotopu apsaimniekošanas vadlīnijām (Rūsiņa 2017; Laime 2017).

Teritorijas aizsardzības statuss

Visas trīs plānotās darbības teritorijas ietilpst īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – dabas parkā “Piejūra”, kas iekļauts Natura 2000 tīklā (kods: LV0301700). Teritorijas Nr. 1 un Nr. 3 (attiecīgi Vakarbuļļos un Daugavgrīvā) atrodas dabas lieguma zonā, teritorija Nr. 2 (Rītabuļļos) – dabas parka zonā. Apsaimniekošana šajās teritorijās veicama saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 14. marta noteikumiem Nr. 204 „Dabas parka “Piejūra” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Tajos norādīts, ka dabas lieguma zona izveidota dabisko biotopu un īpaši aizsargājamo sugu saglabāšanai. Dabas lieguma zonā aizliegts bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palieņu, terašu un meža pļavas un lauces, kā arī veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju. Individuālie noteikumi arī nosaka, ka bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts dedzināt sauso zāli un niedres, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas apsaimniekošanas pasākumu veikšanai. Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu jūras piekrastei raksturīgos biotopus, sugas un ainavu, kā arī lai saglabātu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības sabiedrības izglītošanai un atpūtai dabas parkā. Individuālajos noteikumos nav norādītas īpašas normas attiecībā uz atklāto kāpu biotopu veģētācijas apsaimniekošanu.

Plānotās darbības teritorija Rītabuļļos atrodas pašā Rīgas līča piekrastē un pieder krasta kāpu aizsargjoslai. Aizsargjoslu likuma (pieņemts 05.02.1997., grozījumi 19.05.2016.) 36. pantā noteikts, ka krasta kāpu aizsargjoslā aizliegts pārveidot reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams šajā pantā atļauto darbību veikšanai.

Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts

Plānotās darbības teritorija Vakarbuļļos (2. pielikums) atrodas Lielupes labajā krastā netālu no ietekas Rīgas līcī. Šī Vakarbuļļu teritorija applūst palu un spēcīgu vētru laikā, periodiski ieplūstot arī jūras ūdenim, kas rada iesāļu vidi. Sausāki augšanas apstākļi ir pašā Lielupes krastā, kur izskalošanās un daļēji pārpūstās smiltis veido krasta valni. Virzienā uz Buļļupi reljefs pazeminās, kļūst mitrāks un sauso smilts augsni pakāpeniski nomaina mēreni mitra velēnu podzolētā augsne. Augāju veido skraja kokaudze, zālājs, pelēkā kāpa un pašā upes krastā šaura josla ar lakstaugu un krūmu audzēm. Kokaudzē, kas faktiski ir aizaugoša pelēkā kāpa vai pļava, dominē āra bērzs *Betula pendula*, vietām arī parastā priede *Pinus sylvestris*. Raksturojot lakstaugu stāvu, konstatēts, ka valdošās ir sausummīlošās augu sugas, piemēram, dzeltenā zeltgalvīte *Solidago virgaurea*, nokarenā plaušķene *Silene nutans*, čemurainā mauraga *Hieracium umbellatum*, tīruma (mataināis) āboliņš *Trifolium arvense* un lauka vībotne *Artemisia campestris*. Pelēkajā kāpā dominē kāpu auzene *Festuca sabulosa*, zilganā kelērija *Koeleria glauca* un smilts grīslis *Carex arenaria*. Bērzu audzē vietām daudz sastopama sirpjveida lucerna *Medicago falcata* un pļavas nārbulis *Melampyrum pratense*. Zālājā bez iepriekš pieminētajām sugām liels īpatsvars ir parastajam pelašķim *Achillea millefolium*, slotiņu ciesai *Calamagrostis epigeios*, parastajai smaržzālei *Anthoxanthum odoratum* un baltajai madarai *Galium album*. Aplūkojamie biotopi pieder jūras krasta un zālāju biotopu grupai, un attiecināmi uz pelēkajām kāpām (B.2.2.1.1. un B.2.2.1.2. kods Latvijas biotopu klasifikatorā), smiltāju pļavām (E.1.2.) un mitrām pļavām (E.3.). Teritorijas lielākajā daļā ir konstatētas **invazīvās sugas: krokainā roze *Rosa rugosa* un vārpainā korinte *Amelanchier spicata***. Tās aug grupās vai izklaidus, ir daudz ziedošu ar augļiem bagātu augu. Radot noēnojumu, bagātinot augsni ar nobirām, šie krūmi izkonkurē vietējās, nabadzīgās smilts augsnēs augošās lakstaugu sugas.

Plānotās darbības teritorija Rītabuļļos (3. pielikums) atrodas Rīgas līča krastā no Rītabuļļu pludmales ziemeļdaļas līdz ceļam iepretī Rīgas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Šī teritorija ietver atklāto kāpu kompleksu – embrionālās kāpas, priekškāpas un daļu no pelēkajām kāpām. Šim piekrastes posmam raksturīgs izteikts kāpu reljefs ar vidēji augstām kāpām, kuras periodiski tiek noskalotas, taču akumulācijas procesu ietekmē pastāvīgi atjaunojas. Bieži sastopams šajās kāpās un daļēji pludmalē ir **Tatārijas salāts *Lactuca tatarica***, kas iekļauts tā saucamo neofītu jeb Latvijas florā jaunienācēju sugu grupā. Pirmās ziņas par šīs sugas atradnēm Latvijā ir saistāmas ar 20. gadsimta divdesmitajiem gadiem. Līdzšinējie pētījumi

liecina, ka Tatārijas salāts strauji izplatās jūras piekrastes atklāto kāpu biotopos un var apdraudēt šo biotopu augāja dabisko struktūru un sugu sastāvu.

Rītabuļļu–Daugavgrīvas piekrastē šī agresīvā suga konstatēta kopā ar biezlaino sālsvirzu *Honckenya peploides*, smiltāja kāpuniedri *Ammophila arenaria*, smiltāja kāpukviesi *Leymus arenarius* un citām primāro kāpu sugām. Tatārijas salāts ir plaši izplatīts arī pelēkajās kāpās, kur noteicošās sugas ir lauka vībotne *Artemisia campestris*, kāpu auzene *Festuca sabulosa*, smilts grīslis *Carex arenaria* un čemurainā mauraga *Hieracium umbellatum*, kā arī sūnas, piemēram, *Tortura ruralis*. Aplūkojamie biotopi pieder piekrastes kāpu grupai: B.2.1.1. Embrionālās kāpas; B.2.1.2. Priekškāpas; B.2.2.1. Pelēkās kāpas (attiecīgi kodi Latvijas biotopu klasifikatorā).

Plānotās darbības teritorija Daugavgrīvā (3. pielikums) atrodas lieguma zonas ziemeļaustrumu daļā. Tajā iekļaujas sausi, mēreni mitri un mitri zālāji (E.1., E.2., E.3. kodi Latvijas biotopu klasifikatorā), krūmāji un ruderāli biotopi. Teritorijas lielākajā daļā ir izplatījusies invazīvā augu suga **Kanādas zeltgalvīte *Solidago canadensis***. Tā veido blīvus un augstus cerus, bagātīgi zied un ražo daudz sēkļu. Tādējādi arvien vairāk izkonkurē vietējās zālāju sugas. Līdzās Kanādas zeltgalvītei konstatēta cita invazīva suga – **puķu sprigane *Impatiens glandulifera*** un vairākas ekspansīvās (vietējās agresīvās) augu sugas: slotiņu ciesa *Calamagrostis epigeios*, parastā kamolzāle *Dactylis glomerata* un tūruma usne *Cirsium arvense*. Vietām audzes veido lielā nātre *Urtica dioica*, pūkainā kazroze *Epilobium hirsutum*, parastā vībotne *Artemisia vulgaris* un parastā niedre *Phragmites australis*. Daļā plānotās darbības teritorijas ir saglabāties sugām daudzveidīgs zālājs, kur augājā sastopama parastā smaržzāle *Anthoxanthum odoratum*, sirpjveida lucerna *Medicago falcata*, pļavas skarene *Poa pratensis*, parastā smilga *Agrostis tenuis*, tūruma blaktene *Ononis arvensis*, Baltijas donis *Juncus balticus*, vietām daudz pļavauzītes. Apsekojot teritoriju, konstatēts, ka 2017. gada pavasarī tajā dedzināta kūla.

Īss piegulošās teritorijas raksturojums

Raksturojamā zālāja teritorija Vakarbuļļos ir neliela daļa no samērā liela zālāju biotopa kompleksa, kurā mijas ļoti sausi, mēreni, mitri un slapji zālāji. Šīs zālāju teritorijas līdz pagājušā gadsimta 90-tajiem gadiem noganīja un pļāva. Pārtraucot apsaimniekošanu, zālāji un blakus esošās pelēkās kāpas strauji aizaugt ar krokaino rozi, kura jau agrāk bija sastādīta vai pati izplatījusies Lielupes krasta smiltajos. Laikā no 2003.–2005. gadam pļavas un kāpas tika atjaunotas projekta „Piekrastes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā” (LIFE projekts LIFE02 /NAT/LV008498) ietvaros, nozāgējot krokainās rozes krūmus, pļaujot un novācot zāli. Turpmākajos 4–5 gados, kad pļaušana notika vien apbūvei piegulošajā teritorijā, strauji izpletās citzemju sugu krūmu audzes. Kopš 2010. gada, kad Rīgas domes Mājokļu un vides departaments sāka Vakarbuļļu pļavu atjaunošanu, invazīvo sugu īpatsvars tajās ir būtiski samazinājies. Tas attiecināms uz plānotās darbības teritorijai piegulošām platībām. Diemžēl virzienā uz kāpu mežu un apbūvēto teritoriju, īpaši gar takām, joprojām ir ļoti daudz invazīvo augu sugu krūmāji.

Plānotās darbības teritorija Rītabuļļos uz ziemeļaustrumiem un dienvidrietumiem robežojas ar primārajām kāpām un pelēkajām kāpām, kuras pēc sugu sastāva un augāja struktūras ir līdzīgas jau iepriekš aprakstītajām plānotās darbības poligonā. Būtībā teritorija, kurā plānots ierobežot Tatārijas salāta izplatību, ir uzskatāma par pilotteritoriju, kurā pārbaudīt šīs agresīvās sugas apkarošanas metodes.

Plānotās darbības teritorija Daugavgrīvā uz austrumiem robežojas ar lapu koku un krūmu audzēm, kas piesātinātas ar invazīvām sugām, īpaši ar puķu sprigani, un pielūzņotas ar sadzīves atkritumiem. Šī ir dabas parka robeža, kurai pieguļ daudzstāvu māju apbūves teritorija. Uz Rīgas līča pusi plānotās darbības vieta robežojas ar niedru audzēm (tālāk ar lagūnām), krūmājiem un aizaugošiem zālājiem.

Īpaši aizsargājamie biotopi un augu sugas

Vakarbuļļu pļavas pieder **Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam „3.1. Piejūras zālāji”** (Ministru kabineta noteikumi Nr. 350, 2017. gada 20. jūnijā), lai gan kopumā šīs pļavas var aplūkot kā dažādu zālāju biotopu kompleksu, kurā nodalāmi arī „3.11. Palieņu zālāji” un „3.2. Smiltāju zālāji”. Pelēkās kāpas pieder **Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam „6.2. Ar**

lakstaugiem klātas pelēkās kāpas". Vienlaicīgi šie biotopi ir Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi: 1630*Piejūras zālāji, 6450 Paliņu zālāji, 6120 Smiltāju zālāji, 2130*Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas. Būtiski, ka piejūras zālāji un ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas ir biotopi, kas noteikti kā **prioritāri aizsargājami Eiropas Savienībā un Latvijā** (Eiropas Padomes 1992. gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumi Nr.153 „Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu”). Kā uzsvērts iepriekšminētajā Eiropas Padomes Direktīvā, prioritārie dabisko dzīvotņu veidi ir tie dabisko dzīvotņu veidi, kuriem draud izzušana un par kuru saglabāšanu Kopiena ir īpaši atbildīga, nodrošinot atbilstošu aizsardzību un apsaimniekošanu. Jāatzīmē, ka dabiskie zālāji ir vieni no apdraudētākajiem biotopiem visā Eiropā. Dati liecina, ka pēdējo 120 gadu laikā šo biotopu platības ir būtiski sarukušas, piemēram, Latvijā tās samazinājušās no 30% līdz 0,3-0,8% no valsts kopplatības (Rūsiņa 2013a). Arī pelēko kāpu platības strauji samazinās un kvalitāte pasliktinās to aizaugšanas vai pārmērīgas antropogēnās slodzes dēļ (Laime 2017).

Plānotās darbības teritorijā Vakarbuļļos konstatēta Latvijā īpaši aizsargājama augu suga (Ministru kabineta noteikumi Nr. 396, 2000. gada 14. novembrī) jūrmalas armērija *Armeria maritima*. Vienlaicīgi sastopamas vairākas retas sugas, kuras iekļautas Latvijas Sarkanajā grāmatā, piemēram, jūrmalas pārkonamolīņš *Anthyllis maritima* un Baltijas donis *Juncus balticus*. Piegulošajā teritorijā bieži sastopama jumstiņu gladiola *Gladiolus imbricatus*, retāk purva zirdzene (purva mātsakne) *Angelica palustris*, kas ir iekļauta arī Eiropas Savienībā aizsargājamo augu sugu sarakstā (Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību). Izvērtējot jūrmalas armērijas populācijas lielumu un salīdzinot tās izmaiņas pēdējo 30 gadu laikā, konstatēts, ka populācijas aizņemtā platība ir vairākas reizes samazinājusies un vitalitāte pasliktinājusies. Viens no cēloņiem ir invazīvo augu sugu straujā izplatība.

Priekšlikumi invazīvo augu sugu ierobežošanai Buļļu salā

Viens no galvenajiem mērķiem dabas parkā „Piejūra” ir panākt, lai tiktu apturēta invazīvo augu sugu izplatīšanās Buļļu salā un samazinātos to aizņemtā platība. Ekoloģiski jutīgas ekosistēmas, pie kurām pieder visi piejūras atklātie biotopi, būtu pilnībā jāattīra no invazīvajām sugām.

Invazīvo augu sugu apkarošana ir ilgstošs process, kas ietver īpašu apsaimniekošanu daudzu gadu periodā. Turklāt sekmīga tā var būt tikai tādā gadījumā, ja invazīvās sugas tiek ierobežotas arī apkārtējās teritorijās, tajā skaitā arī ārpus dabas parka. Biotopu atjaunošanas darbos galvenā metode ir invazīvo augu izraušana, izrakšana, izciršana (nozāģēšana), biotopu uzturēšanas gaitā kā pamatmetode ieteicama pļaušana.

Nosacījumi biotopu atjaunošanai un apsaimniekošanai

1. Pirms darbu veikšanas teritoriju ieteicams izstaigāt un atzīmēt bīstamākās vietas, kur ir laukakmeņi, celmi, uzbērumi, bedres, slapjas ieplakas, sadzīves atkritumi (sadzīves tehnika u. c.), kas varētu apgrūtināt apsaimniekošanas darbus vai pat sabojāt izmantojamo tehniku. Šim nolūkam var izmantot garas maikstes ar krāsainu lentu galā, kuras iesprauž, piemēram, grāvī vai pie akmens. Tādējādi darbus varēs veikt drošāk un ātrāk. Pēc darbu veikšanas maikstes ir jāsavāc.
2. Visi nozāģētie krūmi un nopļautie lakstaugi ir jāaizvāc no dabas parka teritorijas. Tos var sadedzināt, sašķeldot vai izmantot komposta veidošanā. Dedināšana uz vietas pieļaujama vien tajos gadījumos, kad objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams realizēt aizvešanu. Šādā situācijā dedzināšana jāaskaidro ar atbildīgajām valsts institūcijām un jāveic tā, lai nenodarītu kaitējumu iedzīvotājiem un dabai. Ja dedzināšana notiek plānotās darbības teritorijā, tad novāktos augus vēlams izvietot pēc iespējas plašākā kaudzē tajās vietās, kur bijusi vislielākā invazīvo augu koncentrācija. Tādā veidā tiks veicināta to invazīvo augu sakņu, kas palikušas augsnē, vismaz daļēja sadedzināšana.

Galvenās pielietojamās metodes plānotās darbības teritorijās

1. Invazīvo sugu ierobežošana Vakarbuļļos.

Vārpainās korintes un krokainās rozes krūmi izraujami ar saknēm. Savācamas visas iespējamās šo augu saknes. Pēc šādu darbu veikšanas jānolīdzina augsnes virskārta, neatstājot bedres vai grāvjus. Darbi jāveic, maksimāli saudzējot apkārtējo biotopu augāju un dabisko reljefu. Ja augu izraušana ar saknēm nav iespējama, attiecīgo sugu krūmi jānozāgē līdz ar zemes virsmu. Pirmos darbus var veikt 2017. gada rudenī, kamēr augsne nav sasalusi. Nākamajos 2–3 gados darbi atkārtojami divas reizes veģetācijas sezonā: jūnija vidū–jūlija sākumā un septembrī–oktobrī. Turpmākajos gados, ja invazīvo sugu dzinumu skaits nav liels, krūmu izraušanu un nozāgēšanu var veikt vienu reizi sezonā (jūlija beigās vai augustā). Gadījumā, ja dzinumu joprojām ir daudz, tad darbi veicami divas reizes sezonā līdz dzinumu skaits kļūst mazāks.

2. Invazīvo sugu ierobežošana Rītabuļļos.

Tatārijas salāta ierobežošana veicama, izraujot šo augu ar saknēm. Tā kā Tatārijas salāts ir lakstaugs, kas aug kāpu smiltīs, tas ir viegli izraujams. Darbu var organizēt talkas veidā, iesaistot vietējos iedzīvotājus, Daugavgrīvas skolēnus un citus ieinteresētus cilvēkus. Ņemot vērā, ka darbi jāveic primārajās kāpās un pelēkajās kāpās, kur ir ļoti jutīgs augājs, tehnikas pārvietošanās šajā teritorijā nav pieļaujama. Tāpēc visi izrautie augi ir jāiznes pludmalē, jānovieto kaudzēs. Tur tos var savākt traktorā vai automašīnā un aizvest no dabas parka teritorijas. Darbus vislabāk veikt augustā, kad Tatārijas salāts ir izaudzis un uzriedējis, bet vēl nav nogatavojušās sēklas. Šis laiks var tikt precizēts atkarībā no veģetācijas sezonas apstākļiem un Tatārijas salāta fenofāzes.

3. Invazīvo sugu ierobežošana Daugavgrīvā.

Kanādas zeltgalvīte ir jāizrok, no augsnes maksimāli izkratot šā auga saknes. Vienlaicīgi ir jānozāgē zālājā augošie krūmi, atstājot vien ekoloģiski nozīmīgus krūmus un to grupas; jānopļauj arī zāle. Viss novāktais no teritorijas ir jāaizved. Atstājamus krūmus pirms darbu sākšanas ieteicams iezīmēt, piesienot tiem krāsainu ūdensizturīgu lentu. Krūmi un koki var būt svarīgi kā ainavas elementi un dzīvotnes putniem. Šādus atstājamus krūmus atzīmē, konsultējoties pie attiecīgas jomas ekspertiem. Šos darbus var veikt 2017. gada rudenī, kamēr augsne nav sasalusi. Nākamajos gados darbi atkārtojami divas reizes veģetācijas sezonā: jūnija vidū–jūlija sākumā un septembrī–oktobrī. Tas turpināms arī turpmākajos gados, kamēr Kanādas zeltgalvītes dzinumu skaits un aizņemtā platība būtiski samazinās. Pēc tam pielietojama pļaušanas metode, vismaz vienu reizi gadā (jūlija beigās–augustā) zālāju nopļaujot un zāli novācot no teritorijas. Tikai intensīvi apsaimniekojot, var ierobežot šīs un citu invazīvo sugu izplatību. Ņemot vērā, ka daļā atjaunojamās zālāja teritorijas ir saglabājušās biotopam raksturīgās sugas un arī apkārtējos biotopos Daugavgrīvas lieguma zonā ir pietiekami daudz dabiskiem zālājiem tipisko augu sugu, nav nepieciešams veikt pasākumus sugu sastāva uzlabošanai. Vienlaicīgi ar iepriekšminētajiem apsaimniekošanas pasākumiem ir jāveic reljefa atjaunošana, nolīdzinot mākslīgi radītos uzbērumus un grāvjus.

Kad zālāja teritorija tiktu atjaunota, turpmākajā tās uzturēšanā varētu veikt noganīšanu. Vēsturiski šajā teritorijā ir ganīti mājlopi, galvenokārt govīs. Šī apsaimniekošana vēl notika 2005. gadā. Lai noganīšanu realizētu, jāierīko aploki un pārējā nepieciešamā infrastruktūra, kā arī platībai atbilstošs ganāmpulks. Arī šie jautājumi detāli apspriežami dabas parka „Piejūra” dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā.

Ņemot vērā, ka visu plānotās darbības vietu piegulošajās teritorijās ir ļoti liels invazīvo augu sugu īpatsvars, pastāv augsts risks, ka invazīvās sugas būs grūti ierobežot, ja drīzumā nesāks apkarot šīs sugas visā Buļļu salā, arī ārpus īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Jāņem vērā, ka invazīvajām sugām piemīt spēja strauji vairoties gan ar sēklām, gan ar veģetatīvajiem dzinumiem. Izstrādājot dabas parka dabas aizsardzības plānu un individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, jāparedz konkrēti darbi un atbildīgie par invazīvo sugu izskaušanu no Buļļu salas.

Atzinums uz 6 lapaspusēm, pielikumā 5 lapas.

Atzinumu sagatavoja

Brigita Laime

Eksperta sertifikāta Nr. 069, derīgs līdz 19.08.2020., sertifikāts par šādām biotopu grupām: meži un virsāji, purvi, zālāji, jūras piekraste, tekoši saldūdeņi, stāvoši saldūdeņi, iesālūdeņi; sugu grupa: vaskulārie augi.

„Lāči”, Baldone, Baldones novads, LV-2125
E-pasts: brigita.laime@lu.lv, mob. tālr.: 26592604

Atzinuma sagatavošanā piedalījās:

Agnese Jeņina

Biedrības „Baltijas krasti” LIFE CoHaBit projekta vadītāja
E-pasts: agnese.jenina@baltijaskrasti.lv

Laura Veinberga

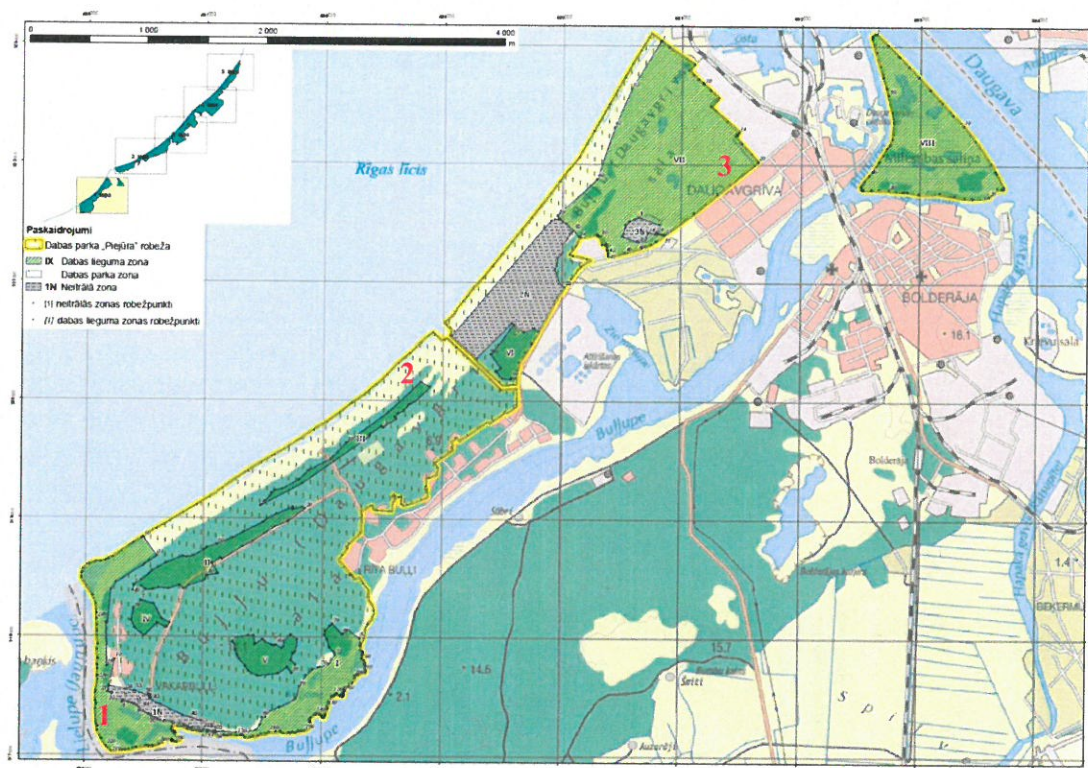
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta
LIFE CoHaBit projekta vadītāja – teritorijas plānošanas un vides eksperte
E-pasts: Laura.Veinberga@riga.lv

Literatūra

- Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2.papildināts izdevums. 2013. A.Auniņa red., Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 320 lpp.
- Laime B. (red.) 2017. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 1. sējums. Piejūra, smiltāji un virsāji. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda.
- Latvijas biotopi. Klasifikators. 2001. I.Kabuča red., Rīga, Latvijas Dabas fonds, 96 lpp.
- Priedītis N. 2014. Enciklopēdija "Latvijas augi". Rīga, Gandrs, 888 lpp.
- Rūsiņa S. 2013a. Zālāju biotopi. Grām.: Auniņš A. (red.) Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2.papildināts izdevums. Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 151.-161.lpp.
- Rūsiņa S. 2013b. 1630*Piejūras zālāji. Grām.: Auniņš A. (red.) Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2.papildināts izdevums. Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 55.-57. lpp.
- Rūsiņa S. (red.) 2017. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 3. sējums. Pļavas un ganības. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda.

1. pielikums

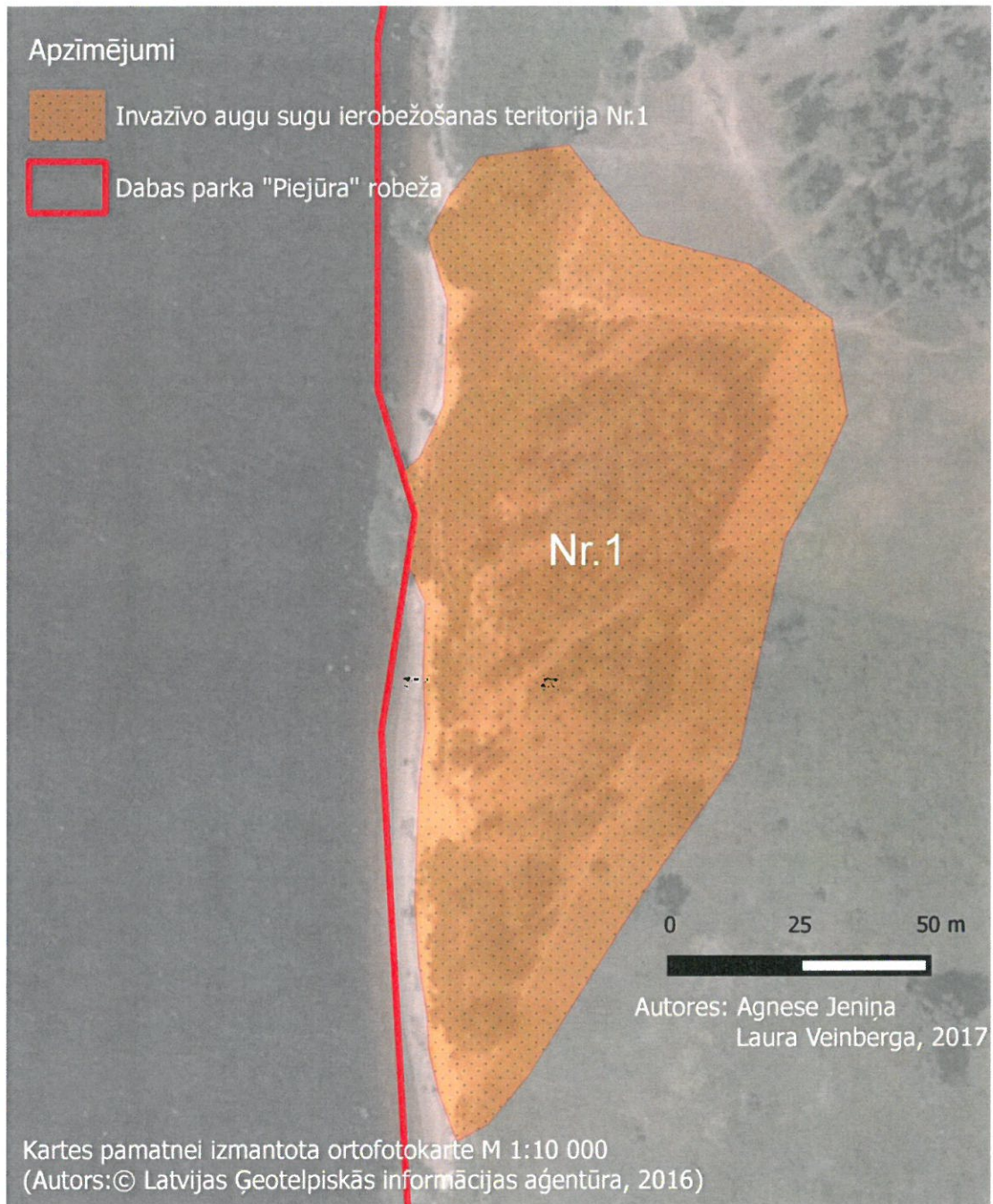
Invazīvo augu sugu ierobežošanas vietas Buļļu salā (kartē ar sarkaniem cipariem 1, 2, 3)

1 – Vakarbuļļi, 2 – Rītabuļļi, 3 – Daugavgrīva

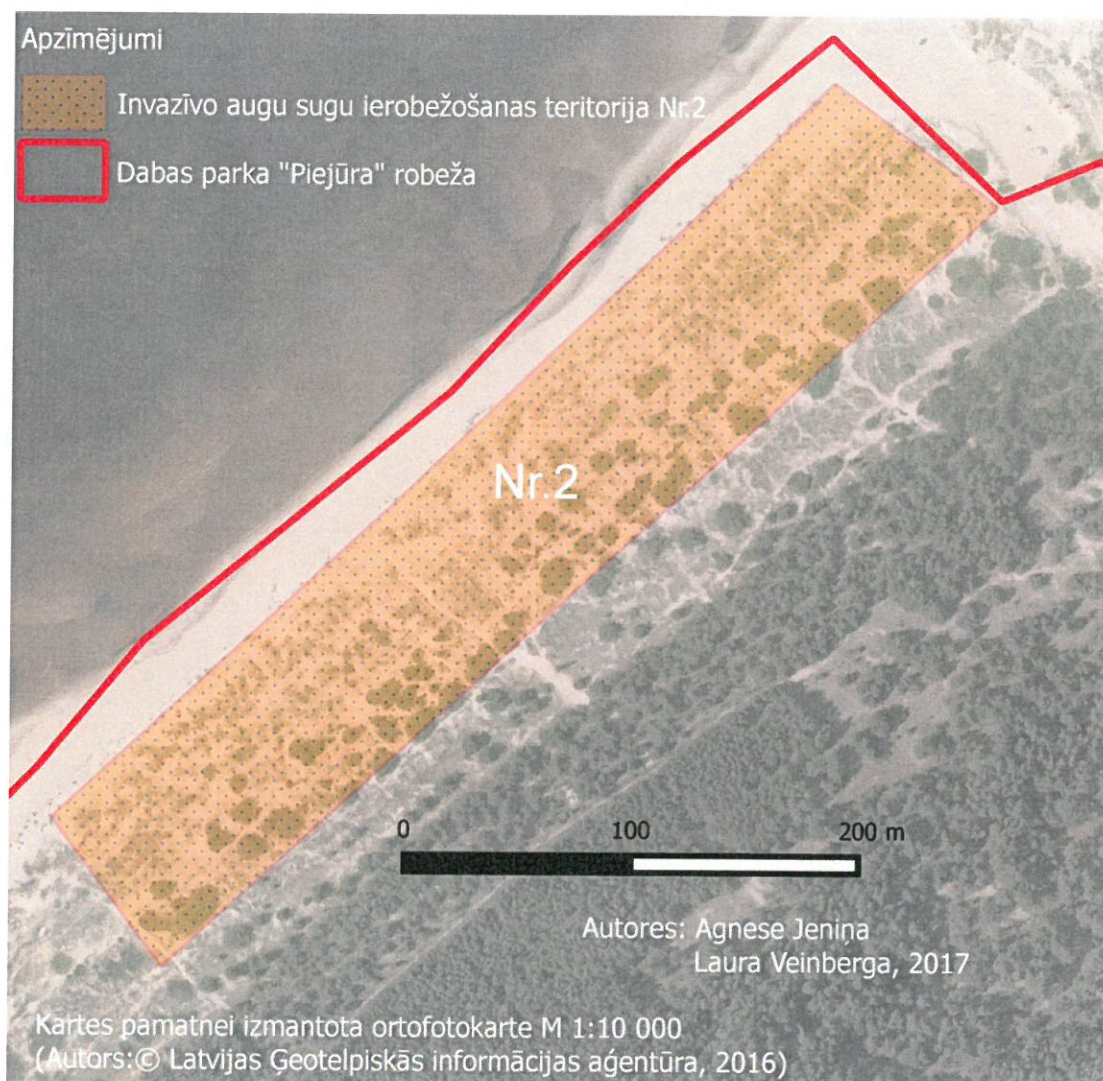
Kartes pamatne pēc Ministru kabineta 2006. gada 14. marta noteikumiem Nr.204 „Dabas parka "Piejūra" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

Plānotās darbības vieta Lielupes grīvas teritorijā Vakarbuļļos

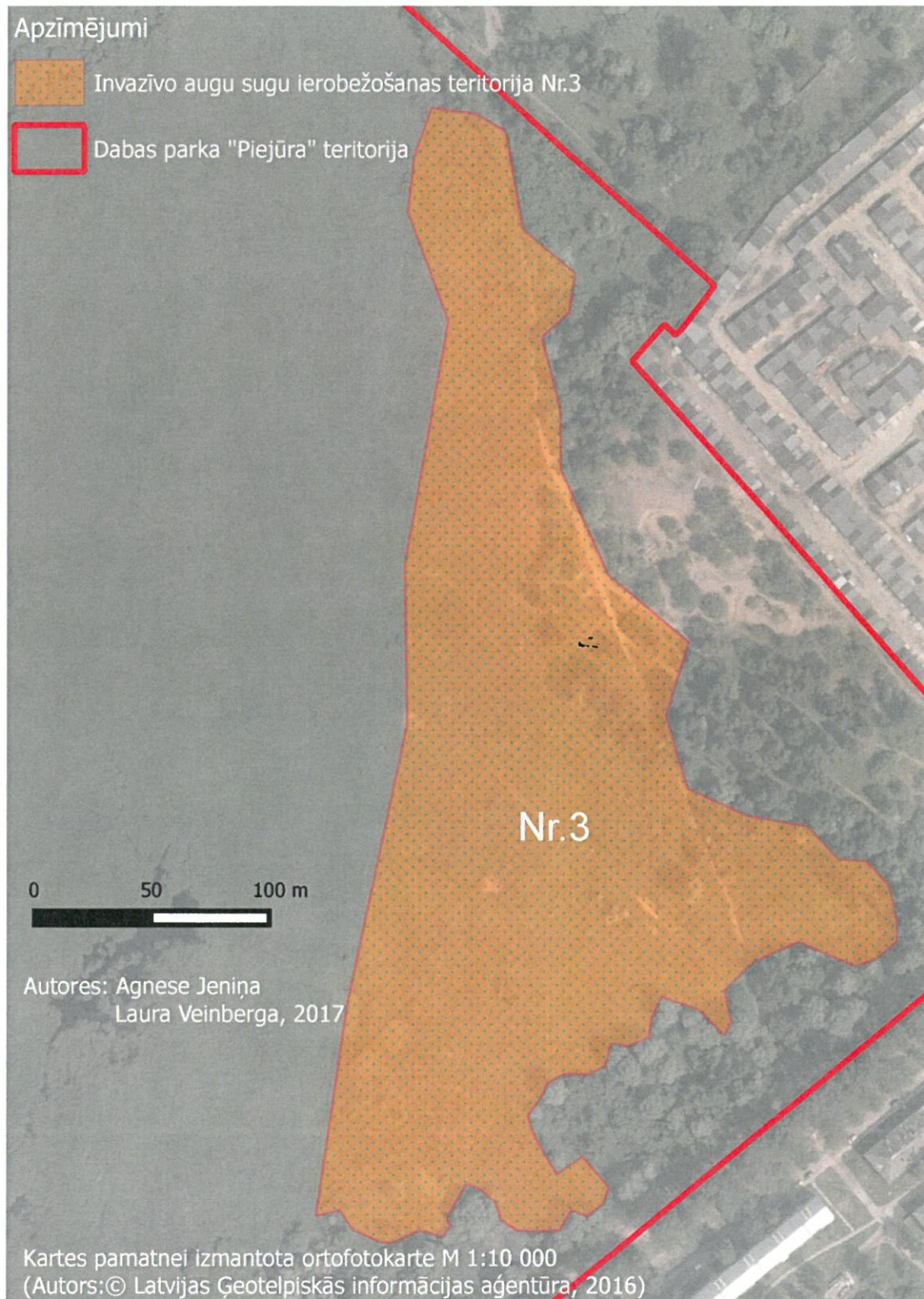

Plānotās darbības vieta Rīgas līča piekrastē starp Rītabuļļiem un Daugavgrīvu

Plānotās darbības vieta Daugavgrīvā

Dabas parka teritorijas, kurās plānota invazīvo augu sugu ierobežošana

Vārpainās korintes krūmājs Vakarbuļļu pļavā Lielupes krastā.

Krokainā roze veido plašas audzes pelēkajā kāpā un pļavā.

Kanādas zeltgalvīte bagātīgi ataugusi teritorijā, kura pirms četriem mēnešiem pilnībā bija nodedzināta.

Kopā ar Kanādas zeltgalvīti aug tūruma usne, parastā kamolzāle un citas agresīvās sugas.

Invazīvā suga puķu sprigane ir plaši izplatīta plānotās apsaimniekojamās vietas piegulošajā teritorijā, īpaši gar takām.

Puķu sprigane var sasniegt 3 m augstumu, zied visu vasaru un bagātīgi ražo sēklas, kuras pats augs „izšauj” no augļa.

Priekškāpa, kuras augājā dominē Tatārijas salāts.

Tatārijas salāts pavasarī veido blīvas lapu rozetes.